

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, declarat de către inculpatul

Spătari Valeriu xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.04.2018 - 29.06.2018;

Instanța de apel: 17.07.2018 - 03.10.2018;

Instanța de recurs: 05.12.2018 - 20.02.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Orhei (sediul Central) din 29 iunie 2018, în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Spătari Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, la pedeapsă sub formă închisoare, pe un termen de 6 (șase) luni;

- în baza art. 320¹ Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de 6 (șase) luni.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs real de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor, s-a stabilit lui Spătari Valeriu, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată inculpatului Spătari Valeriu prin prezenta sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Orhei din 22 martie 2017, fiindu-i stabilită lui Spătari Valeriu pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) ani și 6 (șase) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul lui Spătari Valeriu, în beneficiul bugetului de stat, suma de 128 (una sută douăzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Spătari Valeriu, cunoscând despre ordonanța emisă de Judecătoria Orhei nr. 2- 152/2018 din 26 ianuarie 2018, prin care a fost obligat să nu viziteze locul de trai al victimelor Colesnic Elena, născută la xxxxx și copiilor minori xxxxx și xxxxx, să stea departe de locul aflării lor și să nu se apropie de victime la o distanță mai mică de 500 m., să stea departe de locul de muncă și de studii a lor și să nu contacteze sub nici o formă cu ele, inclusiv telefonic sau prin corespondență, pe un termen de 90 zile, intenționat, în ziua de 06 februarie 2018, aproximativ la ora 13:00, a încălcat măsurile de protecție aplicate și a mers la locul de trai al victimelor Colesnic Elena, născută la xxxxx, xxxxx, născută xxxxx și xxxxx, născută la xxxxx, de pe xxxxx, unde a iscat o situație de conflict, fiind necesară intervenția colaboratorilor de poliție, acțiuni prin care nu a executat intenționat măsurile stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie nr. 2-152/2018 emisă de Judecătoria Orhei la 26 ianuarie 2018.

Tot el, în același timp și aceleași circumstanțe, continuându-și acțiunile infracționale, în ziua de 06 februarie 2018, aproximativ la ora 13:00, în timp ce se afla în locuința concubinei sale Colesnic Elena xxxxx, de pe xxxxx din xxxxx, fiind membru de familie, urmărind scopul comiterii violenței în familie, în cadrul unui conflict iscat cu concubina sa Colesnic Elena xxxxx, a îmbrâncit-o pe aceasta, de la ce Colesnic Elena xxxxx, s-a lovit cu capul de perete și a căzut jos, după care Spătari Valeriu xxxxx i-a aplicat acesteia mai multe lovituri cu picioarele în diferite regiuni ale corpului, acțiuni soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale.

Prin acțiunile sale intenționate, Spătari Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal „*violența în familie, și anume acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale*” și de art. 320¹ Cod penal „*neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*”.

3. Inculpatul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea aplicării pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și adoptarea unei noi hotărâri cu aplicarea unei pedepse mai blânde.

În motivarea apelului inculpatul a indicat că nu este de acord cu pedeapsa stabilită, din motiv că are la întreținere doi copii minori, care au nevoie de supraveghere, deoarece victima Colesnic Elena, este plecată în Portugalia.

A invocat că trebuie să activeze, iar cu lichiditățile bănești obținute să se ocupe de creșterea și dezvoltarea copiilor.

Consideră că a fost provocat de victima Colesnic Elena, care l-a chemat la domiciliul acesteia, fiind omagiată în acea zi, însă a avut intenția de a-i crea probleme.

În opinia inculpatului, prima instanță a neglijat prevederile Rezoluției 65 suspendarea executării pedepsei, pronunțarea și alte măsuri de înlocuire a pedepselor privative de libertate adoptate de CM al CE la 22 ianuarie 1965, precum și Rezoluția 73 prin tratamentul de scurtă durată al delicvenților adulți, adoptată de CM al CE la 13 aprilie 1973 prin care se recomandă guvernelor statelor membre să limiteze, atât cât este posibil, privarea de libertate a făptuitorilor unor infracțiuni minore și a persoanelor care ar prezenta un pericol social redus.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, apelul a fost respins ca nefondat și menținută sentința.

În argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale inculpatul Spătari Valeriu a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. art. 201¹ alin. (1) lit. a) și art. 320¹ Cod penal.

Totodată, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, iar la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, a ținut cont de gradul și caracterul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care conform art. 16 Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Conform prevederilor art. 77 Cod penal, prima instanță corect a reținut la individualizarea pedepsei faptul că Spătari Valeriu anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare.

Având în susținere prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect i-a stabilit inculpatului spre executare pedeapsa închisorii în limitele reduse conform cerințelor normei indicate.

Totodată, în opinia instanței de apel, prima instanță legal și întemeiat ținând cont de prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă reală cu închisoare pe termen de 1 an, considerând-o echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, în acest sens respingând argumentele invocate de către inculpat cu privire la dezacordul față de tipul de pedeapsă aplicată.

La fel, cu referire la prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat, că prima instanță întemeiat a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Orhei din 22 martie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă pe termen de 1 an și 6 luni închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a respins alegațiile apelantului precum că, instanța de fond a neglijat și ignorat prevederile Rezoluției 65 suspendarea executării pedepsei, pronunțarea și alte măsuri de înlocuire a pedepselor privative de libertate adoptate de CM al CE la 22 ianuarie 1965, precum și Rezoluția 73 prin

tratamentul de scurtă durată al delicvenților adulți, adoptată de CM al CE la 13 aprilie 1973.

Sub acest aspect instanța de apel a reținut că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă în privința inculpatului – și anume executarea reală, este în acord cu principiul proporționalității, luându-se în vedere fapta comisă și urmările acțiunile făptuitorului, cât și comportamentul său post infracțional, care anterior a comis infracțiuni similare.

Prin urmare, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, instanța de apel a notat, că pedeapsa aplicată este în corespundere și cu regula nr. 6 din Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate, iar argumentele invocate de către inculpatul Spătari Valeriu în apelul declarat privind aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde au fost apreciate ca declarative, fără temei legal, nefiind confirmate de probe pertinente ce ar servi temei de intervenire în soluția primei instanțe.

Ținând cont de scopul legii penale statuat în art. 61 Cod penal, instanța de apel a notat, că prima instanță corect și întemeiat a considerat că inculpatul Spătari Valeriu poate fi corectat și reeducat doar prin izolarea de societate, deoarece fapta comisă de el prezintă un pericol sporit pentru cetățeni, cât și personalitatea inculpatului, care fiind anterior condamnat, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut.

Instanța de apel a mai menționat, că la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal, adică de pericolul social al faptelor comise de Spătari Valeriu, de gravitatea infracțiunilor, faptul că anterior acesta a mai avut abateri de la lege, fiind condamnat anterior pentru infracțiuni similare, fapta a fost comisă cu intenție, de comportamentul inculpatului după finisarea urmăririi penale și pe parcursul examinării cauzei, considerând că acesta poate fi corectat și reeducat fiind privat de libertate.

Instanța de apel nu a reținut ca plauzibil argumentul invocat de apelant precum că la adoptarea sentinței de către instanța de fond nu au fost luate în

considerație faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, care sunt fără supravegherea maturilor.

5. Inculpatul, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri noi prin care să-i fie stabilită pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității.

În susținerea cererii de recurs inculpatul invocă aceleași argumente care au fost susținute și în cererea de apel.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și legală în acord cu prevederile art. art. 75-77, 85 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, Colegiul penal constată că inculpatul critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a menținut soluția primei instanțe la capitolul individualizării pedepsei penale, aplicându-i o pedeapsă prea aspră, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, Colegiul penal conchide că acestea au constituit obiect de examinare și în instanța de apel, sunt nefondate și nu reflectă prezența în speță a încălcărilor invocate, deoarece instanța de apel a respectat prevederile legale prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpatului, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția

pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4 din prezenta decizie.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la cerința inculpatului de a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, și anume munca neremunerată în folosul comunității, în vederea acordării posibilității acestuia de a munci și de a-și întreține copiii minori, Colegiul penal reține că aceasta corect a fost respinsă de către instanțele de fond.

Or, din materialele cauzei rezultă că Spătari Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal „*violența în familie, și anume acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, manifestată prin maltratare și alte acțiuni violente, soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale*”, precum și infracțiunea prevăzută de art. 320¹ Cod penal „*neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*”.

De asemenea, la stabilirea pedepsei închisorii, instanțele de judecată au ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înfăptuită în procedura simplificată.

Respectiv, instanțele de fond corect au concluzionat, că scopul legii penale prevăzut de art. 61 Cod penal, poate fi realizat doar prin izolarea de societate a inculpatului Spătari Valeriu, deoarece fapta comisă de el prezintă un pericol

sporit pentru cetățeni, care fiind anterior condamnat, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut, iar pedeapsa stabilită va contribui la corectarea și reeducarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanțele de fond la compartimentul individualizării pedepsei, au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 77 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel de menținere a sentinței primei instanțe, corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul Spătari Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul **Spătari Valeriu xxxxx**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 martie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor